

Dosarul nr. 2ra-352/24
2-23028588-01-2ra-05042024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandr Ignatiev,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Ignatieva împotriva lui Alexandr Ignatiev, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Oxana Ignatieva, reprezentată de avocata Vera Ursu și modificată hotărârea din 06 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 23 februarie 2023, Oxana Ignatieva a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandr Ignatiev, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Oxana Ignatieva a indicat că se află în relații de căsătorie cu pârâtul Alexandr Ignatiev, începând cu 08 februarie 2020, căsătoria fiind înregistrată la Oficiul Stării Civile sect. Ciocana, cu nr. de înregistrare 56.

Din relația de căsătorie au doi copii comuni XXXXX, a. n. XXXXX și XXXXX, a. n. XXXXX.

A menționat că în relația lor au loc multe conflicte, pârâtul aplicând foarte des violența fizică și psihologică față de copiii minori. La întreținerea familiei pârâtul contribuie doar cu ce consideră necesar fără a ține cont de necesitățile reale ale familiei.

Din cauza problemelor provocate de pârât, care are un comportament necontrolat, dânsa fiind supusă violenței, a considerat inevitabilă desfacerea căsătoriei.

Totodată, a evidențiat că, deși nu există o înțelegere între soți cu privire la locul de trai al copiilor minori, în temeiul art. 38 alin. (2) lit. d) din Codul familiei, domiciliul copiilor minori XXXXX și XXXXX, urmează a fi stabilit cu mama, deoarece participă activ și este interesată în procesul de creștere și întreținere a copiilor minori.

Oportunitatea stabilirii domiciliului copiilor cu mama rezidă și din atașamentul copiilor față de mamă și viceversa.

La fel, nu există vreun acord sau contract încheiat cu privire la modul de plată a pensiei de întreținere sau forma de contribuție la îngrijirea copiilor minori comuni. Cheltuielile lunare pentru întreținerea unui copil este de aproximativ 5 000 de lei, care constituie: alimentația, medicamentele, serviciile comunale, grădinița, îmbrăcăminte, încălțăminte și alte cheltuieli.

Astfel, a afirmat că din contul pârâtului urmează a fi încasată pensia pentru întreținerea copiilor minor în sumă de 2 500 de lei pentru fiecare copil minor în parte sau suma de 5 000 de lei pentru ambii copii.

Contribuția pârâtului ar reprezenta 50 % din cheltuielile pe care le suportă în creșterea și îngrijirea copiilor lunar, fiind un aport care va avea un impact pozitiv în creșterea și educarea copiilor.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică în anul 2019, minimum de existență pentru copii constituie în medie 2 261,50 de lei lunar, însă, această sumă nu reprezintă maximum, părinții având obligația asigurării unui trai decent pentru copil.

În drept, reclamanta Oxana Ignatiev și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 26, 33, 37, 38, 63, 74, 75, 76 din Codul familiei, art. 5, 7, 26, 39, 75, 80, 81, 90, 94, 96, 166, 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamanta Oxana Ignatiev a solicitat desfacerea căsătoriei între ea și Alexandr Ignatiev, înregistrată la Oficiul Stării Civile sect. Ciocana, cu nr. de înregistrare 56, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama Oxana Ignatieva, încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de 2 500 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea de către copii a majoratului, precum și comensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Ignatieva.

A fost desfăcută căsătoria încheiată între Alexandr Ignatiev și Oxana Ignatieva, înregistrată la 08 februarie 2020, la OSC sectorul Ciocana, mun. Chișinău, sub nr. 56.

A fost stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama Oxana Ignatieva.

S-a încasat de la Alexandr Ignatiev în beneficiul Oxanei Ignatieva pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 2 000 de lei lunar și pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 1 800 de lei lunar

începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 23 februarie 2023, până la atingerea majoratului copiilor minori.

S-a încasat de la Alexandr Ignatiev în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 528 de lei.

În rest, a fost respinsă cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț la IP „Agenția Servicii Publice” s-a încasat de la Alexandr Ignatiev și Oxana Ignatiev în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1 000 % din unitatea convențională stabilită, ceea ce constituie 200 de lei (f. d. 38-39, 45-56).

În susținerea soluției emise, instanța de fond a constatat că copiii minori domiciliază și sunt la educația permanentă a mamei.

În contextul dat, prima instanță a ajuns la concluzia de a pune în sarcina pârâtului Alexandr Ignatiev achitarea parțială a sumei revendicate de către reclamată pentru pensie de întreținere a copilului minor XXXXX, în mărime de 2 000 de lei lunar și pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în mărime de 1 800 de lei lunar, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 23 februarie 2023, până la atingerea majoratului copiilor minori.

Instanța de fond a considerat exagerat cuantumul solicitat în mărime de 2 500 de lei pentru fiecare copil minor.

Cu referire la acest aspect, instanța de fond a subliniat că la stabilirea mărimii sumelor bănești fixe încasate, s-a ținut cont de starea familială, și anume, s-a urmărit să se mențină nivelul decent de asigurare materială a copilului, prin urmare, în cazul dat suma de 2 000 de lei pentru întreținerea copilului de vârstă școlară XXXXX și suma de 1 800 de lei pentru întreținerea copilului de vârstă preșcolară XXXXX, sunt rezonabile, ar asigura pe cât se poate un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorilor și necesitățile de întreținere la această vârstă.

La stabilirea sumei bănești fixe, instanța de judecată a ținut cont de faptul că la materialele cauzei se regăsește certificatul din 02 martie 2023 eliberat de SRL „Mișcare”, în calitate de angajator, potrivit căruia Alexandr Ignatiev, în perioada 01 noiembrie 2017 până la data eliberării certificatului, era angajat în funcția de operator la mașinile de prelucrat lemnul, cu salariul de 6 000 de lei lunar.

Salariul mediul, în perioada septembrie 2022 – februarie 2023, al lui Alexandr Ignatiev, după impozitare constituie suma de 9 462,80 de lei.

Astfel, ținând cont de necesitățile de întreținere a unui minor în municipiul Chișinău, pensia pentru întreținerea copiilor minori cu vârsta școlară și preșcolară în mărime de 2 000 de lei și, respectiv, 1 800 de lei, sunt rezonabile care ar asigura pe cât este posibil un trai de viață decent al copiilor minori.

Prin decizia din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Oxana Ignatieva, reprezentată de avocata Vera Ursu și modificată hotărârea din 06 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată, după cum urmează:

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX, încasată de la Alexandr Ignatiev în beneficiul Oxanei Ignatieva, prin

majorarea acesteia de la suma de 2 000 de lei și, respectiv, 1 800 de lei lunar la suma de 2 500 de lei lunar pentru fiecare copil.

S-a încasat din contul lui Alexandr Ignatiev în beneficiul statului diferența taxei de stat de la plata căreia a fost scutită în temeiul Legii reclamanta la depunerea acțiunii, în sumă de 372 de lei și taxa de stat aferentă cererii de apel în sumă de 324 de lei (f. d. 79, 80-84).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că suma pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală și necesară și să nu fie în detrimentul celuilalt părinte. În consecință, instanța de judecată are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Pornind de la aceste raționamente, instanța de apel a conchis că cuantumul pensiei de întreținere stabilit de prima instanță, în suma de 2 000 de lei pentru copilul minor XXXXX, a. n. XXXXX și 1 800 de lei pentru copilul minor XXXXX, a. n. XXXXX, este insuficient și nu acoperă necesitățile minime pentru întreținerea unui minor, motiv din care se impune majorarea cuantumului pensiei de întreținere până la suma de 2 500 de lei pentru fiecare copil.

Reieșind din prevederile art. 87 alin. (1) lit. c), 94, 98 din Codul de procedură civilă, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa cheltuielile de judecată de la intimatul/pârât la bugetul de stat, deoarece reclamanta/intimată a fost scutită, în temeiul legii de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii.

Astfel, instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la Alexandr Ignatiev în beneficiul statului diferența taxei de stat de la plata căreia a fost scutită în temeiul legii reclamanta la depunerea acțiunii, în sumă de 372 de lei și taxa de stat aferentă cererii de apel în sumă de 324 de lei.

La 18 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Alexandr Ignatiev a declarat recurs împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f. d. 91-92, 98).

În motivarea recursului, recurentul Alexandr Ignatiev a indicat că instanța de apel nu a ținut cont de salariul său lunar, deși a invocat în ședința instanței de apel că dispune de un salariu de 9 400 de lei lunar și la moment, lunar, achită ratele la creditul de consum în mărime de 2 368 de lei, exclusiv doar dânsul, cu toate că de acest profit au beneficiat ambii soți.

Instanța de apel a ignorat și nu a apreciat la justa valoare prevederile legale relevante și circumstanțele de fapt a prezentului litigiu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 15 februarie 2024, în adresa recurentului, circumstanță ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului

judecătorească anexată la materialele dosarului (f. d. 85 verso), însă, careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 martie 2024, în termenul legal.

La 16 mai 2024, în adresa Oxanei Ignatieva și Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, a fost expediată copia recursului declarat de Alexandr Ignatiev, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 102).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Alexandr Ignatiev împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Alexandr Ignatiev este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Alexandr Ignatiev, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Alexandr Ignatiev, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o

minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Alexandr Ignatiev, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandr Ignatiev împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni